

ELEONORA RÓŻAŃSKA-KOKSZAROWA
Lublin

Z DOŚWIADCZEŃ I ROZTEREK
TŁUMACZA TEKSTÓW RELIGIJNYCH
Z JĘZYKA POLSKIEGO NA ROSYJSKI I UKRAIŃSKI

W ostatnich latach państwa wschodniej Europy odzyskały wolność polityczną, co wpłynęło na odrodzenie się życia duchowego. W związku z tym zwiększyło się, między innymi, zapotrzebowanie na literaturę o treści religijnej oraz teksty liturgiczne.

Proces tłumaczenia na języki słowiańskie, a szczególnie na język ukraiński, rosyjski czy białoruski napotyka na wiele trudności. Przede wszystkim nie ma jeszcze w tych językach dostatecznie rozwiniętej terminologii pojęciowej, tak rozwiniętej na Zachodzie i w Polsce. Trzeba brać także pod uwagę, że teksty liturgiczne mają odniesienia do konkretnych tradycji religijnych nie znanych na Wschodzie, co utrudnia ich tłumaczenie. Niekiedy teksty prac filozoficzno-religijnych współczesnych autorów nie są łatwe do zrozumienia nawet w językach oryginalnych. Szczególnie specyficznymi tekstami są pod tym względem niektóre prace Papieża Jana Pawła II.

Aby te tłumaczenia były dobre i każdy termin oryginału dokładnie odpowiadał terminologii przekładu, należy możliwie szybko stworzyć polsko-rosyjsko-ukraińsko-białoruski słownik teologiczno-filozoficzny. Powinien on wypełnić brak bazy słownikowo-podręcznikowej i uwzględniać terminologię tak katolicką, jak i prawosławną.

Autorka referatu miała okazję uczyć języka ukraińskiego na kursie dla misjonarzy wyjeżdżających na Wschód. Kurs odbywał się pod patronatem Księży Pallotynów w miejscowości Święta Katarzyna w województwie kieleckim. Z praktyki prowadzenia zajęć z języka ukraińskiego ze studentami filologii słowiańskiej KUL również wynika, że nauczanie niezaawansowanych słuchaczy jest skuteczniejsze, jeżeli te zajęcia prowadzi się w sposób porównawczy, opierając się na choćby najskromniejszej znajomości języka rosyjskiego. Wychodząc zaś z założenia, że tak słownictwo, jak i zwroty ukraińskie, podobnie jak białoruskie, są zbliżone do polskich, wydaje się, że opracowanie słow-

nika trój- czy czterojęzycznego byłoby dobrym rozwiązaniem i zaspokoiłoby potrzeby translatorów w tym zakresie.

Oto niektóre przykłady problemów, przed którymi staje tłumacz usiłujący przełożyć takie terminy czy wyrażenia, jak choćby: „Wspólnota”.

Jak to przełożyć na język rosyjski: „Objedinenije”, „grupa”, a może „obszczina”? W języku ukraińskim termin ten można oddać przez: „grupa”, „gromada”, „spiłka”, „oseredok”. Ale najlepiej „spilnota”.

Albo wyrażenie pochodzące ze streszczenia Księgi Rut podanego w folderze instytutu świeckiego: „[...] Pozostając mile widziana [przez żniwiarzy]...”. Jak powinien brzmieć w języku rosyjskim wyraz „pozostając”: „ostatsia”, „sochranitsia”, „ostawatsia”, „sostojat”?

Całe zdanie może brzmieć: „ostawając błogosławnie priniatoj” albo „polzując błagożelatelnostju”, albo „sierdieczno priniatoj”, albo „polzując dobrożelatelnostju żniecow”. W języku ukraińskim jest następująca możliwość: „załyszajuczysz dobrożycztywo pryjniatoju”, ale „korystajuczysz z prychnosti” ma pejoratywny odcień znaczeniowy. Czy wyrażenie to może brzmieć w sposób następujący: „jaku prychno pryjniaty (pryznały) żnywari” lub „załyszylasia prychno pryjniata żnywariamy”?

Na przykład takie wyrażenie jak: „... przynaglające do poszukiwania”; w języku rosyjskim można oddać przez – „ponużdajuszczetje”, „pobużdajuszczetje”, „ponukajuszczetje”, „potorapliwajuszczetje”, „prinużdajuszczetje k poiskam”. W języku ukraińskim może mu odpowiadać: „pidhaniaty”, „pidihnaty”, „pospiszaty”, „pokwapyty”, „sponukaty do poszukiw”.

Powstają problemy, kiedy każdy z odpowiedników leksykalnych ma nieco inny odcień znaczeniowy. Oto przykłady:

1. „Ścisłe zjednoczenie z tajemnicą Eucharystii” – czy przełożymy: „tisne”, „pojednania stałe”, „duchowe”, „serdeczne”, „dokładne”, a może „micne”? Który z tych wyrazów jest najodpowiedniejszy dla języka ukraińskiego?
2. „Żarliwa i czynna miłość ku Jezusowi”: jak przełożyć „żarliwa i czynna” – „hariacza”, „pałka”, „szczyra”, „wirna”, „dijalna” i „plidna”, „dijuczna”? Najlepszą wersją tłumaczenia tych wyrazów w języku ukraińskim może być: „pałka, dijalna i plidna lubow do Isusa”. W języku rosyjskim: „żarliwy” tłumaczy się: „strastnyj”, „pyłkij”, „bezzawietnyj”, a słowo „czynny” – „aktywnyj”, „diejatielnij”, „diejstwiennij”, „diejstwujuszczij”, „plodotwornyj”. Wyrażenie więc należałoby przełożyć tak: „bezzawietnaja, diejatielnaja i plodotwornaja lubow’ k Iisusu”.

Rozpatrując praktyczne poszukiwania lepszej wersji leksykalnej przekładanego wyrażenia „Zbawcza misja Kościoła w świecie”, musimy zastanowić się nad całym szeregiem słów, nad ich znaczeniem. Używane w języku ukraińskim słowo „zbawcza” jest zapożyczone z języka polskiego. Mogłoby ono być ina-

czej przełożone jako: „riatiwna”, „wyzwołytelna”, „wyzwolna”, słowo „misja” jako: „misija”, „rol”, „znaczenia”; „Kościoła” – „kostela”, „cerkwy”. W tym wypadku chodzi o znaczenie szersze – o wspólnotę ogólnochrześcijańską całego świata. Żywym Kościołem jest nie tylko pewna parafia czy diecezja, ale są nim również grupy modlitewne, jako aktualne zjawisko w społeczeństwie. Animatorami tych grup są osoby duchowne, jak i świeccy misjonarze-katecheci. Taka treść jest mało znana i nie używana na terytorium byłego ZSRR i dlatego musi być tu skomentowana dokładnie.

Podsumowując to, co powiedziano, możemy zdecydować się na: „Wyzwolna rol (misija, znaczenia) Chrystyjański spilnoty u switi”. Po rosyjsku trzeba by to oddać tak: „Spasitielnaja rol (misija) Christianskoj obszcziny w mirie”. Nie ma w tym języku słowa *posłannictwo*, które zawiera znaczenie szlachetnego zadania, do pełnienia jakiegoś ktoś zostaje posłany.

Skomplikowanym pojęciem dla tłumacza jest wyraz: *zadośćuczynienie*, *zadośćuczynić*. Czy przełożyć jako – „zadowolenia”, „wyriwniania stosunków (widnoszeń) pisać jakojś krywdy, komuś (czomuś) zapodijanoji”, „kompensuwały”, „złahodyty”. W języku rosyjskim: „udowletworienije”, „wospołnienije obidy, kriwdy”, „kompensirowanije”, „wozmieszczienije uszczerba (moralnego, materialnego)”.

Warto byłoby zastanowić się nad tym, czy i jakie wymagania pod adresem przekładów literatury religijnej stawia szeroko rozumiany ekumenizm, czy i w jaki sposób metody i sposoby translatorskie mogą przyczynić się do tego, by czytelnik z jednej strony w możliwie korzystnym świetle zobaczył odrębność Kościoła wschodniego, z drugiej zaś uświadomił sobie dobitniej, że oba konary chrześcijaństwa wyrastają z jednego pnia.

Przedstawiam poniżej próby rozwiązań takich problemów tłumaczeniowych. Oczywiście nie chodzi o doskonałość dokonanych przekładów, lecz o poszukiwanie optymalnych rozstrzygnięć przynajmniej części zagadnień translatorskich.

W krajach posługujących się językami wschodniosłowiańskimi odczuwa się wielki głód literatury religijnej, zwłaszcza w zakresie tekstów z dziedziny liturgii. Właśnie taka tematyka okazuje się najbardziej potrzebna w pracy z osobami duchownymi wyjeżdżającymi, aby prowadzić działalność duszpasterską na Wschodzie.

Wielkim zainteresowaniem cieszyły się na zajęciach językowych prowadzonych dla kandydatów na misjonarzy utwory współczesnego poety Sergiusza Riabinina, lubelskiego autora, którego rodzice pochodzą z Rosji. Riabinin – z wykształcenia biolog, poeta z zamiłowania, urodził się w 1918 r. Pracuje naukowo na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Przedmiotem swoich zainteresowań badawczych uczynił fenologię – naukę o sezonowych rytmach w przyrodzie, a także ochronę przyrody. Tematem jego zajęć uniwersyteckich są rów-

niez problemy z zakresu biologii środowiskowej. Jest autorem ponad stu prac z wymienionych dziedzin.

Drugą pasją badacza-przyrodnika stała się poezja; sam autor nazywa to „robieniem notatek – zapisków” w żywym kontakcie z przyrodą. Główną ich treścią są spostrzeżenia osnute wokół problematyki Bóg–przyroda–człowiek. Podstawą szczęścia ma być, jak wynika z jego twórczości, właśnie to, aby człowiek chciał się cieszyć harmonią, aby zobaczył piękno przyrody, przejął się prawdami wiary i chrześcijańskiej moralności.

Dotychczas ukazały się następujące tomiki wierszy autora: *Święty Franciszku* – wydany w języku esperanto (Roma 1977 IKUE – Centro) i w języku polskim (Warszawa–Rzym–Lublin 1979); *Bezsilne są kolczaste druty* (Niepokalanów 1983); *Chodzić po ziemi jak po świątyni* (Rzym 1988); *Rosnąć można tylko z ziemi* (Lublin 1990). W 1992 r. w Lublinie ukazało się kilka wierszy S. Riabinina wśród innych współczesnych poetów w almanachu poezji religijnej *A duch wieje kędy chce*.

Zafascynowana treścią utworów tego autora zdecydowałam się przełożyć – zwłaszcza dla celów szkoleniowo-dydaktycznych – niektóre z jego wierszy na języki ukraiński i rosyjski. Poniżej przytaczam kilka prób przekładów tekstów pochodzących ze zbioru *Drzewo Wszechświata – Strofy o Krzyżu* (Lublin 1991. Lubelskie Wydawnictwo Diecezjalne).

Drzewo Wszechświata – Krzyż – to jedna z odwiecznych tajemnic chrześcijaństwa. Dla Riabinina krzyż wyraża postawę rozmowy z Bogiem, osobistej modlitwy. Jest wybawieniem przed niebezpieczeństwem i drogą do Boga. Poniżej przytaczam kilka tekstów takich przekładów wierszy Riabinina z języka polskiego, które były demonstrowane na zajęciach z uczestnikami wymienionego tu kursu językowego.

Ramiona Krzyża

*

Czym są Ramiona Krzyża?
– Drogą, Prawdą, i Życiem,
– chlebem, powietrzem i wodą,
– zbawieniem człowieka ziemi,
– narodzinami człowieka nieba,
– wniebowstąpieniem...

*

Gdyby nie Boże Ramiona Krzyża
– kto wyprowadzałby z labiryntów?
– kto z upadków by dźwigał?
– kto pokazywałby tęczę zbawienia?
– kto ludzki popiół niósłby ku niebu?
– kto? ...

*

Jak mała jest rozpiętość ludzkich ramion
bez Bożych Ramion na Krzyżu.

Тлумаченіе на јѣзык росыјски:

Распятіе

*

Чем ест Распятіе Святое?

– это Истина, Жизнь, Дорога

В Правде всегда,

– это Воздух и Хлеб и Живая Вода,

Спасение жизни земной,

– Рождение жизни Небесной...

иной!

– Вознесение!

*

Если б не Распятіе Христа,

– кто б вывел нас из лабиринтов?

– кто б падшему руку подал?

– и показал бы радугу спасенья?

– прах людской бы в небо взял?

– кто?

*

Как мал размах людских объятий

без рук Господних на Кресте.

W јѣзыку украї́нским:

Розп'яття

*

Чим є Святе Розп'яття?

– Дорогою у Правді і Життям,

– Повітрям, Хлібом і Водою,

– Рятунком на Землі

із небуття,

– Народженням Людини Неба,

– Вознесінням!

*

Якби не Божеє Розп'яття

– хто б вивів нас із лабіринтів?

– з упадків душі підіймав?

– показував Спасіння Веселкове?

– хто попів людський би до неба взяв?

– хто?...

*

Як вузько розпинаються людські обійми

без рук Господніх на Хресті.

Wiersz składa się z niby prostych pytań i odpowiedzi, ale o jakże głębokiej treści. Dosłowne tłumaczenie na język rosyjski („Plechi Kriesta”) nie wydaje się dobre, ponieważ pojęcie „plechi” odnosi się tylko do ramion człowieka i nie może być zastosowane do opisu krzyża. W odniesieniu do Boga powszechnie stosuje się określenie „Raspiatije Christa” albo „Raspiatije”, i to zostało wykorzystane w wariacie ukraińskim i rosyjskim.

Aby lepiej przybliżyć czytelnikowi sens dwóch pierwszych wersów, w języku docelowym zastosowano inwersje. W oryginale „Ramiona Krzyża” utożsamiają się z „Drogą, Prawdą i Życiem” (jako jeden z możliwych odcieni znaczeniowych). W przekładzie rosyjskim wyraz „prawda” zamieniono na słowo „istina” oznaczające najgłębszą Prawdę Boga. Z tego względu stawiamy to słowo na pierwszym miejscu jako najważniejsze.

W następnym wersie autor określa, zgodnie z ewangelią, istotę krzyża: jest ona równoznaczna ze znaczeniem słów, które Chrystus odniósł do siebie: „Droga, Prawda, Życie”. W wariacie rosyjskim dodano: „Doroga w Prawdzie wsiegda” – nie tylko w celu przejrzystości, ale i oddania treści – „Życie w prawdzie”. Dodano też pojęcie „Żywa woda”, ponieważ jest to szeroko znany symbol i podobnie jak „Źródło życia” oznaczający życie, radość i młodość.

Wers: „Zbawienie człowieka ziemi” – w tłumaczeniu rosyjskim brzmi: „Spasienije žyjni ziemnoj”. Natomiast ukraiński – „Riatunok iz nebuttia” oznacza zbawienie od niebytu wiecznego.

W zakończeniu czytamy o „narodzinach człowieka Nieba – Wniebowstąpieniu...”. W języku rosyjskim lepiej brzmi – „Roždienije žyjni niebiesnoj, inoj”, co oznacza tylko narodzenie do życia w niebie. Można by dodać: „Swiatoj” – ale to równałoby się zbyt dalekiej ingerencji tłumacza.

Wersja ukraińska brzmi dosłownie: „Narodżenniam ludyny neba, majbutnio-go žyttia”, lecz wtedy mamy do czynienia z dodatkową wartością leksykalną: „Człowiek Nieba darował życie wieczne”.

Spróbujmy jeszcze rozpatrzeć od tej translatorskiej strony inny wiersz:

Modlitwa

Chryste Boże,
naucz mnie
palić całą mą małość
przed TWOIM KRZYŻEM
jak perz,
jak słomę
na polu w jesieni,
naucz mnie wiosną Twą rosnać
wiosną Twą się radować
przez wszystkie dni moje

Amen.

Молитва	Молитва
<p>О Господи, Боже мой, научи меня гореть всей сутью моей перед КРЕСТОМ ТВОИМ как пырей, как солома в поле осеннем, научи меня Твоею весною расти весною Твоею цвести на все грядущие дни</p> <p style="text-align: center;">Аминь.</p>	<p>Христе Боже, навчи мене пломеніти цілому перед ХРЕСТОМ ТВОЇМ як бадилля, як солома на осінньому полі, навчи мене Твоею весною рости Весною Твоею втішатись всі дні мої для Тебе лиш цвісти Тобою все пишатись</p> <p style="text-align: center;">Амінь.</p>

W oryginale mamy dość interesujące wyrażenie: „... Palić całą mą małość”. W tłumaczeniu na język rosyjski można by to oddać jako: „Goriet’ wsiej sut’ju mojej”, a w ukraińskim – „Płomenity ciłomu”.

Człowiek, uświadamiając sobie własną małość, pragnie stać się niby świecą przed krzyżem.

Dalej: „Naucz mnie wiosną Twą rosnać ... radować przez wszystkie dni moje” – w przekładzie rosyjskim: „Twojeju wiosnoju rasti, wiosnoju Twojeju cwiesti na wsie griaduszczije dni” – (najbliższy odpowiednik: „Wszystkie pozostałe dni moje”), tekst ukraiński – „Wesnoju Twojeju wtiszatyś, wsi dni moji dla Tebe łysz cwisty, Tobju wse pyszatyś”.

Na zakończenie próbki tłumaczeń jeszcze kilku wierszy Riabinina na oba języki wschodniosłowiańskie.

Przed krucyfiksem

Jesteś PRAWDA
– a my wymyślamy kłamstwa,
Jesteś DROGA,
a my układamy bezdroża,
Jesteś ŻYCIEM,
a my korzenimy się w śmierci.

У КРЕСТА

Ты – ИСТИНА сама,
– а мы изыскиваем ложь
Ты – верный ПУТЬ,
– живём мы непутёво.
Ты – праведная ЖИЗНЬ,
– мертвы мы от истоков.

ПЕРЕД ХРЕСТОМ

Ти ПРАВДОЮ еси –
видумуем ми кривду.
ДОРОГОЮ ти є –
– ідемо бездоріжжям.
Ти є ЖИТТЯМ –
заглибились ми в смерті.

* * *

Gdyby Bóg nie ukochał człowieka,
 gdyby Słowo nie stało się Ciałem,
 gdyby nie było Betlejem,
 gdyby nie było Ewangelii,
 gdyby nie było Krzyża –
 czym byłby człowiek?
 czym byłby wszechświat?
 – chaosem atomów,
 – karuzelą bezsensu,
 – pochylnią w piekło...

Если б Бог не любил человека,
 если б Слово не стало Телом,
 если б не было Евангелии,
 если б не было Бетлеема,
 и не было бы Креста –
 чем был бы человек
 во Вселенной?
 лишь хаосом,
 каруселью без смысла,
 уходящей в Геенну.

Якщо Бог любив би людину,
 якщо Слово не сталося б Тілом,
 якби не було Вифлеема,
 якби не було Євангелії,
 якби не було і Хреста –
 чим була би людина?
 Чим Всесвіт би був?
 – безладдям атомів,
 – каруселею без суті,
 – похилою до пекла.

* * *

Kwiaty więdną,
 liście opadają,
 gwiazdy gasną,
 światy umierają...
 tylko Drzewo Krzyża Świętego
 WIECZNIE ZIELONE
 tylko z SERCA CHRYSZTUSA PANA
 b e z b r z e ż n a w i o s n a!

* * *

Вянут цветы,
 листья желтеют,
 миры отмирают,
 звёзды тускнеют...
 Лишь Древо Святого Креста
 ЗЕЛЕНЕЕТ ВЕЧНО,
 ХРИСТВО СЕРДЦЕ
 как весна,
 бесконечно!

* * *

Квіти в'януть,
 листя спадають,
 зірки гаснуть,
 світи відмирають...
 Лише Древо Хреста Святого
 ВІЧНО ЗЕЛЕНІЄ,
 тільки з СЕРЦЯ
 ГОСПОДА ІСУСА
 весна безмежна променіє!

W Chrystusowym Drzewie Krzyża

W Chrystusowym Drzewie Krzyża
cała pełnia jest wszechświata,
a ja – głupi ludzki wróbel
wciąż po wróble szczęście latam...

W Chrystusowym Drzewie Krzyża
wieczna tęcza zmartwychwstania,
a ja – krótkowzroczny ludzik
chmurką śmierci ją przesłaniam...

W Chrystusowym Drzewie Krzyża
nieskończona wiosna świata,
a ja – tylko krótkim majem
krótkie życie me przeplatam...

В ХРИСТОВОМ ДЕРЕВЕ КРЕСТА

В Христовом Дереве Креста
вся Полнота есть мирозданья,
а я, как глупый воробей,
о птичьем счастье мечтаю.

В Христовом Дереве Креста
вечна радуга спасенья,
а я, как близорукий,
завесой тлена заслоняю.

В Христовом Дереве Креста
бесконечность вёсен света,
а я – с коротким маем
перепутал это...

В ХРИСТОВІМ ДРЕВІ ХРЕСТА

В Христовім Древі Хреста
ую ширість всесвіту маю,
а я – глупа людська пташка
про горобчине лиш щастя дбаю.

В Христовім Древі Хреста
веселкове воскресіння маю,
а я – сліпа людинка
ту веселку смертю заслоняю.

В Христовім Древі Хреста
нескінчене свято-вєсну маю,
я ж лишень в короткім травні
свое життя коротке гаю...

* * *

Dręczony
zabity
w grobie złożony
– ożyj w nas Chryste
Jeszcze za życia
zmartwychwstać w Tobie
– pomóż nam Chryste
Dobry
prawdziwie,
bez granic
zawsze
– wybacz nam Chryste

Potrzebny
jak woda,
powietrze
i chleb
– bądź z nami Chryste

* * *

* * *

Мучимый
убитый
в саван увитый
в гроб уложённый
– возродись во мне,
Иисусе!
Ещё при жизни
встать из мёртвых,
– помоги, Иисусе!
Безгранично добр
во всём,
– прости нам, Иисусе!
Ты наше солнце,
хлеб и вода,
– будь с нами, Иисусе
теперь и всегда.

Катовани
забитий
у труну покладений,
– оживи в нас, Христе!
Ще за життя
з мертвих повстати,
– поможи нам, Христе!
Добрий дійсно
безмежно, завжди
– вибач нам, Христе!
Потрібний як сонце,
хліб и вода
– будь з нами, Христе!

* * *

Co robisz z własnym cierpieniem?
Czy spożywasz je sam?
Czy trujesz nim wszystkich dookoła?
Czy składasz je w ciszy pod KRZYŻ?

Co robisz z własną radością?
Czy smakujesz ją sam?
Czy częstujesz nią tylko najbliższych?
Czy dajesz ją jak chleb wszystkim głodnym radości?

Co robisz z własną religią?
Czy wypełniasz ją jak formularz?
Czy jest ci ona wodą w pustyni,
nieustającym rośnięciem w KRZYŻU?

* * *

* * *

Как поступаешь со своими невзгодами?
Сам их осилишь?
Иль желчь выливаешь на ближних?

Що робиш з власним терпінням?
Чи ради даєш собі сам?
Чи труєш ним всіх навколо?

Или кладёшь на Алтарь в тишине?	Чи у тиші кладеш на вівтар Хреста?
Как поступаешь со своими утехами?	Що робиш з власною втіхою?
Сам ли смакуешь?	Чи радієш лиш сам?
Поделишься с ближним?	Чи частуєш нею лише своїх ближніх?
Или же даришь их всем?	Чи як хліб роздаєш усім спраглим утіхи?
Как поступаешь со своею религией?	Що робиш з власною вірою?
Есть у тебя она просто параграфом?	Чи заповнюєш тільки анкету?
Или в пустыне водою, живым родником во ХРИСТЕ?	Чи вона – джерело у пустелі – невпинне зростання в ХРЕСТІ?

Czy przed Chrystusem
jest ktoś bez winy?
więc trują ludzkość
grzechu spaliny...
a iskry piekieł
moje i twoje,
nasze i wasze
czy bez Chrystusa
kiedyś ugaszę? ...
a tych „niedobrych”,
tych „wrogów” moich
czym ułaskawię? ...
jeżeli ścieżki
do Drzewa Krzyża
zagubię w trawie? ...

* * *

* * *

Кто будет негрешен
пред Ликом Твоим,
о Господи Иисусе?
Вот и травят
мир наш грешный
искры пожаращ
грехов бесконечных,
смерд пепелищ
моих и твоих
наших и ваших...
Без Христа погасить их –
нет мочи;
и тех „недобрых”
моих „Врагов”
чем улажить я смогу?
если тропинки к Древу
Святого Креста
в дикой траве не найду?

Перед Ісусом
чи є хтось безвинний?
Тож трує людство
попіл гріховний...
А іскри тих пекел
мої і твої,
наші і ваші
чи без Христа
колись я погашу?...
а тих „недобрих”
моїх „ворогів”
чим уласкавлю?
якщо стежки до Святого Хреста
загублю у травах?...

Podsumowując to, co zostało powiedziane, warto zaznaczyć, że celem autorki tych rozważań nie było wydawanie autorytatywnych opinii lub przedstawianie gotowych recept. Chodziło przede wszystkim o podzielenie się z czytelnikiem niektórymi własnymi doświadczeniami uzyskanymi w trakcie poszukiwań jak najlepszych sposobów przekazywania nowym czytelnikom, w ich własnym języku, interesujących utworów Sergiusza Riabinina. Misjonarze wyjeżdżający do pracy na Wschód chcieli je wziąć ze sobą jako pomoc duszpasterską. Staralam się też tłumaczyć wiersze w ten sposób, by używać słów „neutralnych”, nie wzbudzających niechęci narodowych lub religijnych w pluralistycznym środowisku ludzi zainteresowanych chrześcijaństwem w krajach powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego.

ИЗ ОПЫТА ПЕРЕВОДА РЕЛИГИОЗНЫХ ТЕКСТОВ С ПОЛЬСКОГО ЯЗЫКА НА УКРАИНСКИЙ И РУССКИЙ

Р е з ю м е

В статье представлена попытка поделиться некоторыми аспектами проблематики перевода религиозных текстов с польского на два восточнославянских языка – украинский и русский.

Автор предлагает читателю самому пройти тропинкой переводческого поиска наиболее адекватного слова, выражения или фразы.

Статья сопровождается – в качестве иллюстрации – несколькими стихотворными текстами люблинского польского учёного и поэта Сергея Рябинина в переводе автора статьи на русский и украинский языки. Некоторые из них снабжаются комментариями переводчика.

Перевод с польского автора статьи